

نقش زنان در حکومت فاطمیان

www.ketab.ir

زهرا طالبی

سرشناسه: طالبی، زهرا، ۱۳۶۲ -

عنوان و نام پدیدآور: نقش زنان در حکومت فاطمیان / زهرا طالبی

مشخصات نشر: قم: امتداد حکمت، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۱۸۰ ص.: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س م

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۸۸۳-۴۹-۹ ISBN:

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.

یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۶۷] - ۱۸۰؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: فاطمیان -- تاریخ -- ۵۶۷-۲۹۷ ق. -- زنان

موضوع: History -- Fatimites -- ۱۱۷۲-۹۰۹. -- Women

موضوع: فاطمیان -- تاریخ -- ۵۶۷-۲۹۷ ق.

موضوع: History -- Fatimites -- ۱۱۷۲-۹۰۹.

موضوع: فاطمیان -- سیاست و حکومت

موضوع: Fatimites -- Politics and government

رده‌بندی کنگره: ۹۵/۵ DT

رده‌بندی دیویی: ۹۶۲/۰۲

شماره کتابشناسی ملی: ۸۸۶۵۹۸۳

نقش زنان در حکومت فاطمیان

زهره طالبی

ناشر: انتشارات امتداد حکمت

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۸۸۳-۲۹-۹

قطع: رفعی

بها: ۵۰ هزار تومان

سال چاپ: بهار ۱۴۰۱

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

_____ کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است. _____

تماس با ناشر:

۰۹۳۶ ۲۹۵ ۶۲۷۳ (آقای محمد قمی اوپلی)

۰۹۹۲ ۸۲۷ ۱۱۰۵

فهرست مطالب

پیشگفتار..... ۱۱

فصل اول: کلیات و مفاهیم / ۱۵

گفتار اول: تعاریف و مفاهیم..... ۱۷

مقدمه..... ۱۷

واژگان کلیدی..... ۱۷

زنان..... ۱۷

حکومت فاطمیان / اسماعیلیه: (تا ه. ق.)..... ۱۸

جایگاه اجتماعی..... ۱۸

نقش اجتماعی..... ۱۹

تاریخ اجتماعی..... ۱۹

اهمیت پژوهش..... ۱۹

گفتار دوم: عصر و دولت فاطمیان در یک نگاه..... ۲۱

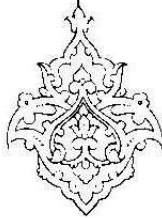
تأسیس حکومت فاطمیان (الی ه. ق.)..... ۲۱

۳۳.....	مذهب فاطمیان
۳۵.....	جایگاه دانش و دانش وری در عصر فاطمیان
۳۸.....	روابط فاطمیان و آل بویه

فصل دوم: جامعه زنان در عصر فاطمیان / ۴۵

۴۷.....	گفتار اول: جایگاه و نقش سیاسی زنان
۴۷.....	سازمان دعوت فاطمیان و زنان
۵۷.....	جایگاه و نقش زنان دربار در دولت فاطمیان
۷۵.....	جایگاه و نقش زنان در باری در دولت صلیحیان یمن
۸۵.....	گفتار دوم: جایگاه و نقش علمی و فرهنگی زنان
۸۵.....	داعیان / نهاد دعوت
۸۷.....	حضور زنان در مراکز مهم علم آموزی در حکومت فاطمیان
۸۸.....	الف - دارالدعاه فاطمیان
۸۹.....	ب - مسجد الأزهر
۹۲.....	ج - قصر
۹۳.....	د - منازل علما
۹۵.....	ح - مجالس الحکمه
۹۷.....	ط - بیمارستان ها
۱۰۱.....	زنان معروف در حکومت فاطمیان
۱۰۷.....	گفتار سوم: جایگاه و نقش اقتصادی زنان

۱۱۴.....	مشاغل زنان
۱۱۶.....	مقررات مالی فاطمیان درباره زنان
۱۱۹.....	گفتار چهارم: جایگاه و نقش خانوادگی و تربیتی زنان
۱۲۰.....	خانه داری زنان فاطمی
۱۲۴.....	فرزند پروری زنان فاطمی
۱۲۶.....	اتهام به فاطمیان، اشتراک جنسی
۱۳۲.....	جایگاه و نقش زنان در جشن ها و مناسبت ها
۱۴۴.....	جایگاه زنان در قوانین دولتی
۱۴۷.....	جایگاه و نقش کنیز در دربار فاطمیان
۱۶۰.....	زنان و تجمل دستگاه فاطمیان
۱۶۴.....	نتیجه گیری
۱۶۷.....	منابع و مآخذ

پیشگفتار

از حکومت‌های مهم تشکیل شده در ناحیه غرب عالم اسلام، خلافت فاطمیان در آفریقه است. این حکومت در سال ۲۹۷ ه. ق با تکیه بر اعتقادات اسماعیلی در قیروان شکل گرفت و در مدتی کوتاه حوزه فعالیت آن تا دورترین نقاط عرب اسلامی گسترش یافت. از مهمترین امتیازات شکل‌گیری و گسترش این حکومت، حضور زنان در کنار مردان بوده است. حال این سؤال مطرح می‌شود که نقش و جایگاه زنان در حکومت فاطمیان چگونه بوده است؟ پاسخگویی و بررسی این نقش و جایگاه زنان در حکومت فاطمیان هدف اصلی این تحقیق است.

محدوده کلی این پژوهش، نقش و جایگاه اجتماعی- فرهنگی زنان در حکومت فاطمیان است. از این روی دارای دو بخش است. بخش اول که در فصل اول مباحث کلیات مطرح می‌شود و در فصل دوم عصر و دولت فاطمیان در یک نگاه تحریر شده است. بخش دوم دارای چهار فصل است که به ترتیب فصول، نقش و جایگاه زنان در عرصه‌های سیاسی، علمی و فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی (تربیتی)، نوشته شده است.

در این پژوهش، گردآوری اطلاعات و داده‌های تاریخی بر اساس روش کتابخانه‌ای و مبتنی بر منابع و اسناد اصیل و معتبر می‌باشد. نقد و بررسی

۱۴ / نقش زنان در حکومت فاطمیان

برخی از منابع مهم در قسمت بررسی منابع بیان شده است.

اثر حاضر در پی پاسخگویی به سؤالات ذیل است:

۱- شکل گیری دولت فاطمیان به چه صورت بوده است؟

۲- زنان جامعه و حکومت فاطمی چه نقش و جایگاه سیاسی را در عصر فاطمیان داشتند؟

۳- زنان جامعه و حکومت فاطمی چه نقش و جایگاه علمی و فرهنگی را در عصر فاطمیان داشتند؟

۴- زنان جامعه و حکومت فاطمی چه نقش و جایگاه اقتصادی را در عصر فاطمیان داشتند؟

۵- زنان جامعه و حکومت فاطمی چه نقش و جایگاه اجتماعی (تربیتی) را در عصر فاطمیان داشتند؟

تحقیق این اثر در مسیر خود با پاره‌ای مشکلات روبه رو شد که مهم‌ترین آن‌ها، کمبود و یا نبود منابع در زمینه «تاریخ زنان حکومت فاطمیان» در ایران بود. نگارنده برای یافتن منابع با مشکلات بسیار جدی مواجه شد که به هر روی، در انجام پژوهش بی تأثیر نبود.

امید است که اثر حاضر بتواند پرتو نوری، بر بخش مهمی از تاریخ زنان حکومت‌های اسلامی بینفکند.